

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoP/5/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6421202756
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6421202756.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej a sudcov JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti K., S., nar. XX.XX.XXXX a L., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom v L. nad E., M. U. XXX/XX, XXX XX, obaja zastúpení Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, deti matky K. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v L. nad E., M. U. XXX/XX, XXX XX a otca S. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. L. nad E., t.č. ÚVTOS Banská Bystrica - Kráľová, o návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 7P/26/2021-40 zo dňa 10.12.2021, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd zmenil rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 22P/53/2016, právoplatného 18.03.2017 v časti určenia výšky vyživovacej povinnosti (šiesty výrok) a uložil otcovi maloletých detí povinnosť platiť od mesiaca október 2021 zvýšené výživné na maloletého S. zo sumy 100,-Eur na 200,-Eur mesačne (prvý výrok), na maloletú L. zo sumy 80,-Eur na 130,- Eur mesačne (tretí výrok) vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky (druhý a štvrtý výrok) s tým, že zročné výživné vo výške 300,- Eur za dva mesiace (október a november 2021) otcovi povolil splácať po 20,- Eur mesačne spolu s bežným výživným vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky až do úplného zaplatenia (piaty výrok); účastníkom konania nepriznal nárok na náhradu trov konania (siedmy výrok).

1.1 Z jeho dôvodov vyplýva, že matka maloletých detí žiadala zvýšiť výživné na maloletého K. zo 100,-Eur na 250,-Eur mesačne a na maloletú L. z 80,-Eur na 180,-Eur mesačne, pretože od poslednej úpravy výšky vyživovacej povinnosti uplynuli takmer 4 roky, za ktoré obdobie došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletých detí aj ich rodičov v súvislosti s nástupom maloletého S. na štúdium na strednej odbornej škole a u L. s nástupom do posledného ročníka základnej školy. Nepomerne sa zvýšili náklady na výživu a ošatenie maloletých detí, spojené s ich fyzickým rastom ako aj so zmenou situácie v spoločnosti. Matke pribudla vyživovacia povinnosť voči maloletému K. H. a objektívne nemá možnosť vykonávať prácu, pretože sa lieči na onkologické ochorenie.

1.2 Otec sa k návrhu matky na zvýšenie výživného napriek viacnásobným výzvam súdu prvej inštancie nevyjadril; v súčasnosti sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody.

1.3 Kolízny opatrovník odporučil návrhu matky vyhovieť.

1.4 Okresný súd vychádzal z §62 ods.1, 2, §78 ods.1, 3, §75 ods.1 zákona č.36/2005 Z.z. Zákona o rodine (ďalej v texte aj len „ZR“); konštatoval, že o výške výživného od otca pre maloleté deti naposledy okresný súd rozhodoval rozsudkom č.k. 22P/53/2016-31 zo dňa 25.01.2017, právoplatného 18.03.2017, ktoré stanovil vo výške 100,-Eur mesačne na S. a na L. 80,-Eur mesačne. Vychádzal zo skutočnosti, že matka maloletých detí je poberateľkou invalidného dôchodku 176,-Eur mesačne a dávky v hmotnej núdzi vo výške 100,-Eur mesačne; matka súčasne poberala prídavky na maloleté

deti a príspevok na bývanie spolu 101,-Eur mesačne; mala vyživovaciu povinnosť len voči týmto dvom maloletým deťom. V čase posledného rozhodovania otec maloletých detí pracoval v spoločnosti Bauhaus s.r.o. s čistým mesačným príjmom 600,-Eur, jeho výdavky predstavovali platba za podnájom 250,-Eur mesačne, nevlastnil nehnuteľnosti ani hnutelné veci väčšej hodnoty; vyživovaciu povinnosť mal len voči maloletému S. a L., ktoré boli v čase posledného rozhodnutia žiakmi štvrtého a piateho ročníka základnej školy a ich zdravotný stav zodpovedal ich veku.

1.5 V súčasnosti je matka maloletých detí na invalidnom dôchodku, nevlastní žiaden hnutelný ani nehnuteľný majetok; spolu s tromi maloletými deťmi žije v prenajatom byte a sama zabezpečuje ich výchovu. Dňa 16.06.2019 sa matke narodil K. H., na ktorého až do súčasnej doby nie je určená vyživovacia povinnosť od jeho otca; príjem matky tak predstavuje rodičovský príspevok vo výške 250,-Eur mesačne, invalidný dôchodok 164,-Eur mesačne, náhradné výživné od otca maloletých detí vo výške 180,-Eur mesačne a prídavky na maloleté deti celkom vo výške 76,50 Eur mesačne, čo spolu predstavuje príjem do domácnosti 695,50Eur. Možnosť matky vykonávať pracovnú činnosť okrem nutnosti výchovy troch maloletých detí je v podstate vylúčená v súvislosti s jej vážnym ochorením.

1.6 Pravidelné mesačné výdavky predstavujú nájom za byt vo výške 400,-Eur mesačne a náklady na zabezpečenie základných potrieb maloletých detí, resp. samotnej matky vo výške 295,-Eur mesačne.

1.7 Otec maloletých detí vykonáva trest odňatia slobody.

1.8 Maloletý S. navštevuje Strednú odbornú školu, odbor elektrotechniky v Banskej Bystrici, 1. ročník, počas týždňa býva na internáte, jeho študijné výsledky sú na dobrej úrovni a výdavky v súvislosti so školou predstavujú 89,-Eur na stravu, 40,-Eur týždenne vreckové a 28,-Eur cestovné.

1.9 Maloletá L. je študentkou 9.ročníka IV. Základnej školy v Žiari nad Hronom, jej výdavky predstavujú stravné, resp. úhrada za doučovanie, pretože je u nej predpoklad pokračovania v štúdiu na strednej odbornej škole.

1.10 Okresný súd konštatoval zmenu pomerov subjektívneho i objektívneho charakteru u osôb oprávnených aj u osoby povinnej. Hmotnoprávnou podmienkou zmeny rozhodnutia o výške vyživovacej povinnosti je zmena pomerov, ktorá môže byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, len ak sa prejaví závažnejším spôsobom v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase ostatného rozhodnutia o výške vyživovacej povinnosti. Zmena pomerov môže byť odôvodnená subjektívne i objektívne; v zmysle §78 ods. 3 Zákona o rodine súd v prípade, keď rozhoduje o zmene pomerov, zohľadňuje aj zmenu životných nákladov.

1.11 Okresný súd uzavrel, že od posledného rozhodovania o výške vyživovacej povinnosti uplynuli 4 roky, za ktorú dobu nesporne došlo k fyzickému rastu oboch maloletých detí a tým aj k navýšeniu krytia základných potrieb oboch maloletých detí. Predovšetkým u maloletého S. došlo k zmene pomerov aj v súvislosti s nástupom na strednú odbornú školu v inom meste, kde má zvýšené výdavky na cestovné, stravné a platby za internát, zvláda štúdium, preto je predpoklad jeho úspešného ukončenia a následnej možnosti jeho uplatnenia v pracovnom procese v budúcnosti.

1.12 K zmene pomerov podstatného charakteru došlo aj na strane matky oboch maloletých detí v súvislosti s narodením maloletého dieťaťa v roku 2019, na ktoré nebolo doposiaľ určené od výživné. Zapojenie matky do pracovného procesu je prakticky vylúčené z objektívnych príčin, jednak vzhľadom na starostlivosť o výchovu troch maloletých detí a jej onkologické ochorenie.

1.13 Okresný súd konštatoval aj zmenu pomerov na strane otca maloletých detí, ktorý je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody. Súd prvej inštancie mal za to, že ide o výsostne subjektívne zavinenie otca maloletých detí ako osoby povinnej na obmedzení na slobode; takéto subjektívne zlyhanie u otca nemôže byť na úkor zabezpečenia základných potrieb maloletých detí, resp. zníženia ich možností na uplatnenie sa v ďalšom živote a pracovnom procese, k čomu by v prípade nevyhovenia návrhu na zvýšenie výživného nevyhnutne došlo, pretože matka maloletých detí nemá finančné prostriedky na krytie štúdia oboch maloletých detí. Vzhľadom na takto zistený skutkový stav okresný súd konštatoval podstatnú zmenu pomerov, ktorá odôvodňuje po subjektívnej i objektívnej stránke rozhodnutie o zvýšení výživného, ktorého výšku považoval za zodpovedajúcu aktuálnym pomerom účastníkov konania.

1.14 O trovách konania rozhodol okresný súd tak, že žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznal, pretože im žiadne trovy konania nevznikli.

2. Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletých detí. Prejavil pochopenie a ľútosť nad vážnosťou situácie, do ktorej sa dostal nielen on ale aj jeho deti jeho vlastnou nezodpovednosťou. Má záujem platiť výživné na maloleté deti, avšak momentálne je v situácii, kedy je preňho nemožné platiť 330,-Eur mesačne, pretože jeho zárobkové pomery mu to neumožňujú, keďže vykonáva trest odňatia slobody v ÚVTOS Banská Bystrica. Navrhol, aby výška výživného na maloleté deti bola upravená na sumu 30% zo sumy životného minima na každé maloleté dieťa.

3. Matka maloletých detí vo vyjadrení k odvolaniu otca zotrvala na svojom návrhu na zvýšení výživného a na tom, že má výdavky spojené so starostlivosťou o maloleté deti, ktoré nie je schopná sama pokryť. Je si vedomá skutočnosti, že otec je vo výkone trestu odňatia slobody, avšak kým nebude schopný on sám si plniť vyživovaciu povinnosť, ona má možnosť plnú výšku výživného poberať cez úrad práce, sociálnych vecí a rodiny ako náhradné výživné, a preto jej deti nebudú ukrátené o výživné a ona bude schopná im zabezpečiť všetky základné životné potreby.

4. Ďalšie vyjadrenia vo veci podané neboli.

5. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu ustanovenia §65 a §66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej v texte aj len „C.m.p.“) bez nariadenia pojednávania podľa §385 zákona č.160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej v texte „C.s.p.“) a odvolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu podľa §389 ods.1 písm. c) C.s.p. v plnom rozsahu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (§391 C.s.p.) z nasledovných dôvodov:

6. Podľa §389 ods.1 písm. c) C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

6.1. Podľa §391 ods.1 C.s.p. ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

7. V prejednávanej veci z obsahu sp.zn. 7P/26/2021, súčasťou ktorého sú pripojené spisy sp.zn. 22P/17/2019, sp.zn. 22P/53/2016, sp.zn. 25P/18/2019, vyplýva, že maloleté deti pochádzajú z manželstva rodičov, ktoré bolo rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 4P/36/2013 zo dňa 03.10.2013 rozvedené, maloleté deti boli zverené na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola uložená povinnosť platiť výživné. Vyživovacia povinnosť k maloletým deťom bola naposledy upravovaná rozsudkom č.k. 22P/53/2016-31 zo dňa 25.01.2017, právoplatného 18.03.2017, ktorým bola na maloletého S. stanovená suma výživného 100,-Eur mesačne a na maloletú L. v sume 80,-Eur mesačne. V čase tohto rozhodovania maloleté deti navštevovali základnú školu - L. 4. ročník a S. 5. ročník, ich matka poberala invalidný dôchodok vo výške 176,-Eur mesačne, dávky v hmotnej núdzi vo výške 100,-Eur mesačne, prídavky na deti a príspevok na bývanie 101,-Eur mesačne a mala vyživovaciu povinnosť len voči týmto dvom maloletým deťom. V čase posledného rozhodovania otec maloletých detí bol zamestnaný v spoločnosti Bauhaus s.r.o. s čistým mesačným príjmom 600,-Eur a z tohto platil nájom mesačne vo výške 250,-Eur. Ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemal.

7.1 V súčasnosti matke pribudla vyživovacia povinnosť k maloletému K. H., ktorý sa narodil XX.XX.XXXX, ktorého otcom je - ako to vyplýva zo správy kolízneho opatrovníka - K. H., aktuálne vo výkone trestu odňatia slobody. Príjem matky v súčasnosti predstavuje invalidný dôchodok vo výške 164,-Eur mesačne, náhradné výživné na dve maloleté deti 180,-Eur mesačne, prídavky na maloleté deti 76,50Eur a rodičovský príspevok vo výške 275,-Eur mesačne; výdavky predstavujú predovšetkým nájomné za jednoizbový byt, ktorý užíva spolu s maloletými deťmi, vo výške 400,-Eur mesačne. S maloletými deťmi žije sama. Maloletý S. navštevuje 1.ročník Strednej odbornej školy, odbor elektrotechniky v Banskej Bystrici, býva na internáte, učí sa dobre, výdavky naňho predstavujú 89,-Eur na stravu, 40,-Eur týždenne vreckové a 28,-Eur cestovné, maloletá L. je žiačkou 9.ročníka IV. Základnej školy v Žiari nad Hronom a mieni pokračovať v štúdiu na strednej škole.

7.2 Otec maloletých detí je umiestnený vo výkone trestu odňatia slobody (ďalej v texte aj len „ÚVTOS“) v Banskej Bystrici - Kráľovej; z vyjadrenia Ústavu na výkon väzby a ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica 1, Komenského 7 vyplýva, že je vo výkone trestu odňatia slobody od 15.07.2021 s predpokladaným ukončením dňa 14.04.2024, pracovne je zaradený od 04.11.2021 s termínom rozúčtovania pracovnej odmeny odsúdeného dňa 10.12.2021.

8. Po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku, ako aj celého spisového materiálu krajský súd zastáva názor, že odvolanie otca je dôvodné; odvolací súd vzhľadom na to, že v prejednávanej veci ide o opatrovnícke konanie nad maloletými deťmi, posudzované v zmysle Zákona o rodine a Civilného mimosporového poriadku, preskúmal okrem napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie aj celé jeho predchádzajúce konanie a uzavrel, že súd prvej inštancie dospel v časti konania o úprave výživného k

nesprávnym skutkovým zisteniam, na ktoré neaplikoval všetky správne ustanovenia právneho predpisu a nesprávne právne vec posúdil.

9. Vyživovaciu povinnosť rodičov k deťom upravuje Zákon o rodine v ustanoveniach §62 až §65 a §75 až §78. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť a ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov; dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákon; pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará; ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov; pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

9.1 Ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného; súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

9.2 Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

9.3 Právo na výživné sa nepremlčuje; možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu 3 rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

10. Súd prvej inštancie sa neriadil dôsledne vyššie uvedenými zákonnými ustanoveniami, preto krajský súd jeho rozhodnutie bol nútený zrušiť a vrátiť mu rozsudok na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V danom prípade zrejme bude potrebné aplikovať ustanovenie §75 ods. 1 Zákona o rodine, avšak musí byť nepochybne zistené, že otec si nepodmienečný trest odňatia slobody privodil sám spáchaním úmyselného trestného činu. Až potom bude prichádzať do úvahy použitie princípu potenciality príjmov, ktorý je inštitútom výrazne ochraňujúcim záujmy oprávneného, to je dieťaťa, a umožňuje súdu hodnotiť nielen životné okolnosti a pomery povinného, ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Okolnosťou, pre ktorú súd vychádza z princípu potenciality, je podľa záverov aplikačnej praxe aj výkon trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin, s prihliadnutím na to, že výkon trestu odňatia slobody z dôvodu spáchania úmyselného trestného činu by nemalo byť pre páchatela výhodou, a preto pri kvalifikácii treba vychádzať z možných zárobkov povinného.

10.1 Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp.zn. 3 Cdo 236/2018 zo dňa 20.02.2019 okrem iného konštatoval, že pokiaľ sa rodič svojím zavineným konaním, pre ktoré mu bol uložený trest odňatia slobody, zbavil objektívnej možnosti plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému, nie je možné túto skutočnosť pričítať na ťarchu oprávneného; uvedený záver vyplýva aj z čl. 32 ods. 4 veta prvá Listiny základných práv a slobôd a z Nálezu Ústavného súdu Českej republiky zo 06.02.2008 sp.zn. IV. US 1181/2007.

10.2 Okresný súd síce ustanovenie §75 ods. 1 Zákona o rodine citoval, ale na danú vec riadne neaplikoval, inak by skúmal aj, na akej pracovnej pozícii otec v minulosti pred nástupom do výkonu trestu pracoval a následne po takto vykonanom skúmaní mohol pri stanovení výšky výživného vychádzať z potenciálneho príjmu, ktorý by na tejto pracovnej pozícii mohol dosahovať, ak by svojím vlastným zavineným konaním nezapríčinil to, že v dôsledku uloženia mu nepodmienečného trestu odňatia slobody bol vylúčený z účasti na trhu práce.

10.3 Okresnému súd je potrebné vytknúť, že si nezabezpečil lustráciu pracovnej odmeny (mzdy) otca vo výkone trestu a rozhodol v deň (10.12.2021), ktorý podľa správy ÚVTOS zo dňa 23.11.2021 (č.l. 34 spisu) mal byť prvým dňom rozúčtovania pracovnej odmeny odsúdeného otca, pričom nemal zabezpečené dostatočné informácie o príjme otca, ale ani o jeho odsúdení. Z obsahu spisu ani z odôvodnenia rozsudku nie je zistiteľný príjem otca v súčasnosti, ani dôvody vykonávania jeho trestu odňatia slobody; nemožno zistiť, či otec si odpykáva trest odňatia slobody za nedbanlivostný trestný čin, kedy by bolo možné

prihliadať na jeho nezavinenie na aktuálnej situácii, alebo či vykonáva trest odňatia slobody za neplatenie výživného, príp. inú úmyselnú trestnú činnosť, ktorej sa zjavne dopustil. Preto okresný súd vychádzal z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci.

11. Po vrátení veci krajským súdom sa okresný súd vysporiada s uvedenými skutočnosťami, vykoná dokazovanie v naznačenom smere, zistí, či otec podmienienečne nebol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, ak nie, z akého titulu vykonáva trest odňatia slobody, za aký trestný čin bol odsúdený, zistí jeho príjem vo výkone trestu odňatia slobody, pretože ustanovenie §75 ods.1 ZR je potrebné aplikovať aj v prípade, ak je povinný vo výkone nepodmienienečného trestu odňatia slobody, ktorý si privodil spáchaním úmyselného trestného činu; podľa potreby preskúma jeho príjem v zamestnaní pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody; nanovo preskúma aktuálne príjmy a výdavky matky, ako aj výdavky maloletých detí za potrebné obdobie a opätovne rozhodne o výživnom; preverí skutočnosti ohľadom maloletého K. H., pretože zo spisu nevyplýva, či k maloletému bolo uznané prípadne určené súdom otcovstvo, či bolo voči nemu určené výživné od jeho otca, pretože sa javí ako nesprávne konštatovanie okresného súdu v dôvodoch rozsudku, že voči maloletému K. H. nebolo určené otcovstvo, keď matka na výsluchu na pojednávaní uviedla, že „otcovstvo tomuto dieťaťu je priznané v prospech K. H., ktorý je tiež vo výkone trestu odňatia slobody.“ Okresný súd sa bude dôsledne riadiť Zákomom o rodine aj procesnými predpismi s tým, že výživné je potrebné platiť na mesiac vopred v zmysle §76 ods.1 Zákona o rodine a v potrebnom rozsahu okresný súd vypočíta aj zročné (dlžné) výživné.

11.1 V tejto súvislosti krajský súd poukazuje aj na vyjadrenie matky k odvolaniu otca, v ktorom uvádza potrebu určiť vyššie výživné od otca najmä z dôvodu, že je jej vyplácané náhradné výživné, vďaka ktorému dokáže zabezpečiť potreby maloletých detí v plnom rozsahu.

11.2 V zmysle §80 Zákona o rodine úrad práce, sociálnych vecí a rodiny môže poskytovať náhradné výživné na zabezpečenie výživy oprávneného podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č.201/2008 Z.z. o náhradnom výživnom v znení nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č.615/2006 Z.z. Zo spisu v prejednávanej veci nevyplývajú žiadne skutočnosti (okrem tvrdenia matky) ohľadom splnenia podmienok, medzi inými aj spáchanie trestnej činnosti, na vyplácanie náhradného výživného; krajský súd sa môže len domnievať, že uvedenej trestnej činnosti - trestný čin zanedbania povinnej výživy - na základe ktorého je matke vyplácané náhradné výživné - sa mohol dopustiť aj otec maloletých detí, čo by malo zásadný vplyv na rozhodovanie súdu s použitím §75 ods.1 ZR. Keďže súd je povinný rozhodovať na základe preukázaného skutkového stavu, a nie domnienok, krajský súd považoval v naznačenom smere rozsudok okresného súdu navyše aj za nepreskúmateľný.

11.3 Z uvedených dôvodov krajský súd rozsudok okresného súdu zrušil a vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, a to v celom rozsahu, teda aj vo výroku o trovách konania ako výroku súvisiaceho (§379 písm. a/ C.s.p.).

12. O trovách odvolacieho konania krajský súd nerozhodoval, pretože nebol podaný návrh ani jedným z účastníkov na priznanie náhrady trov odvolacieho konania (§57 C.m.p.).

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletému tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).